

CARTA DEL PAISATGE DEL BERGUEDÀ

Document de consens
Pacte per la protecció, ordenació, gestió i millora dels paisatges del Berguedà

Març 2007

CARTA DEL PAISATGE DEL BERGUEDÀ

Document de consens

Pacte per a la protecció, ordenació, gestió i millora dels paisatges del Berguedà

Març 2007

Direcció:

Albert Cortina i Ramos
Josep Gordi i Serrat

Equip Redactor:

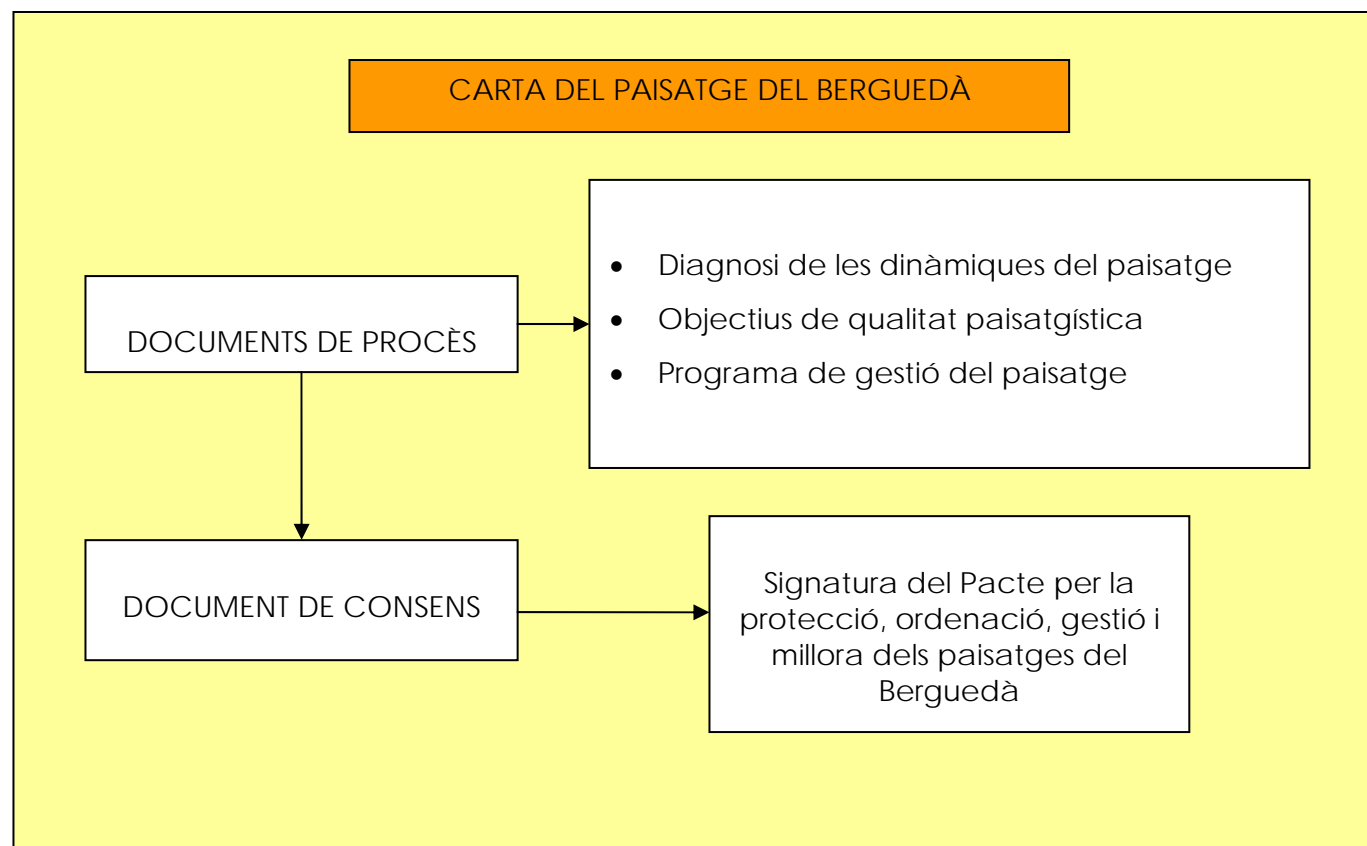
Albert Cortina i Ramos. Advocat, Estudi DTUM
Josep Gordi i Serrat. Geògraf. Universitat de Girona

Presentació

Un cop elaborats els documents de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà, s'ha redactat el present document de consens amb l'objectiu de que pugui ser signat per la major part dels agents públics i privats implicats directament en la promoció de la Carta del Paisatge.

Es per això que es presenta finalment el **Pacte per la protecció, ordenació, gestió i millora dels paisatges del Berguedà** per tal que es procedeixi a la signatura dels agents que han participat directament en el procés d'elaboració de la Carta del Paisatge i amb la intenció que rebi les màximes adhesions possibles dels altres agents de la comarca implicats directa o indirectament en la protecció i promoció del paisatge.

Berga, 26 de març de 2007

Albert Cortina i Ramos, advocat
Estudi DTUM

Josep Gordi i Serrat, geògraf

CARTA DEL PAISATGE DEL BERGUEDÀ

PACTE PER LA PROTECCIÓ, ORDENACIÓ, GESTIÓ I MILLORA DELS PAISATGES DEL BERGUEDÀ

A la ciutat de Berga, el 19 de març de 2007

ATÈS que el Parlament de Catalunya en sessió del 14 de desembre de 2000 es va adherir al **Conveni Europeu del Paisatge** signat per la Conferència Interministerial d'Estats Membres del Consell d'Europa, reunida a Florència el 20 d'octubre de l'any 2000, amb la voluntat d'incorporar els principis, els objectius i les mesures continguts en aquest tractat internacional que va entrar en vigor l'1 de març de 2004.

El Conveni Europeu del Paisatge determina la necessitat d'identificar els paisatges que integren un territori, analitzar les seves característiques i les forces que les transformen, avaluar el seu estat actual i implementar instruments orientats a protegir, valoritzar, gestionar i planificar aquests paisatges.

ATÈS que l'**Estatut d'Autonomia de Catalunya** de l'any 2006 en el seu Títol I ha establert el Dret social de totes les persones a gaudir dels recursos naturals i del paisatge en condicions d'igualtat establint el deure de fer-ne un ús responsable i evitar-ne el malbaratament.

Entre els principis rectors de l'Estatut de Catalunya s'estableix que els poders públics han de fer efectives les condicions que permetin a totes les persones el gaudi del patrimoni natural i paisatgístic i que els poders públics vetllaran per la cohesió econòmica i territorial aplicant polítiques que assegurin un tractament especial de les zones de muntanya, la protecció del paisatge, el foment de les activitats agràries, ramaderes i silvícoles i una distribució equilibrada al territori dels diferents sectors productius, els serveis d'interès general i les xarxes de comunicació.

ATÈS que al nostre país ha estat aprovada la Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge (en endavant, **Llei del Paisatge de Catalunya**) i el Decret 343/2006 de 19 de setembre que la desenvolupa. Ambdós texts normatius tenen per objecte el reconeixement, la protecció, la gestió i l'ordenació dels paisatges catalans, per tal de preservar els seus valors naturals, patrimonials, culturals, socials, i econòmics en un marc de desenvolupament sostenible, amb la finalitat de donar un reconeixement jurídic al paisatge i d'impulsar la plena integració del paisatge en el planejament i en les polítiques d'ordenació territorial i urbanístiques, i també en les altres polítiques sectorials que hi incideixen de manera directa o indirecta.

ATÈS que d'acord amb el Conveni Europeu del Paisatge i la Llei del Paisatge de Catalunya s'entén per:

a) Paisatge:

Aquella àrea, tal i com la percebi la gent, el caràcter de la qual és resultat de l'acció i la interacció de factors naturals i/o humans.

b) Política de paisatge:

És l'expressió per part de les autoritats públiques competents dels principis generals i les estratègies i directrius que permetin l'adopció de mesures específiques orientades a la protecció, ordenació i gestió dels paisatges.

c) Objectius de qualitat paisatgística:

Significa, per a un paisatge concret, la formulació per part de les autoritats públiques competents de les aspiracions de la població pel que fa als trets paisatgístics del seu entorn.

d) Protecció del paisatge:

Aquelles accions orientades a conservar i mantenir els trets significatius i característics d'un paisatge, justificades pel valor patrimonial derivat de la seva configuració natural i/o de l'activitat humana.

e) Ordenació del paisatge:

Aquelles accions fermes orientades al futur per millorar, recuperar o crear paisatges.

f) Gestió del paisatge:

Aquelles accions que, des d'una perspectiva de desenvolupament sostenible, s'emprenen per tal de garantir el manteniment regular del paisatge, i per dirigir i harmonitzar els canvis provocats per processos socials, econòmics i ambientals.

dinamitza el desenvolupament econòmic i cultural de la comarca.

ATÈS

que el 22 de febrer de 2006 es va signar el Conveni de col.laboració en relació al **Pla de Foment Turístic del Berguedà** de 2005, concedit per la Direcció General de Turisme del Departament de Comerç, Turisme i Consum de la Generalitat de Catalunya.

El Pla de Foment Turístic és un pla de dos anys (2005 – 2006) que té com a objectiu principal realitzar les millores de l'economia de la comarca tot potenciant el sector turístic del Berguedà determinant unes accions proposades que sorgeixen de les indicacions del **Pla de Marketing Turístic** realitzat durant el darrer semestre del 2004 i el primer semestre del 2005 per encàrrec de la Cambra de Comerç de Barcelona, a instàncies dels empresaris turístics de la comarca. Entre les accions enunciades una de les més importants va ser redactar aquesta Carta.

ATÈS

que la Carta del Paisatge del Berguedà ha de ser **un instrument útil de concertació de estratègies en favor del paisatge** de la comarca amb la finalitat d'afavorir que en les decisions que s'adoptin sobre el territori i el paisatge per part dels poders públics, participin els ciutadans, els agents econòmics, els professionals que intervenen o tenen un bon coneixement del territori, així com els col·lectius de defensa del medi ambient i les entitats de conservació i custòdia del territori.

ATÈS

que l'adopció de la Carta del Paisatge del Berguedà s'ha basat en els següents **principis**:

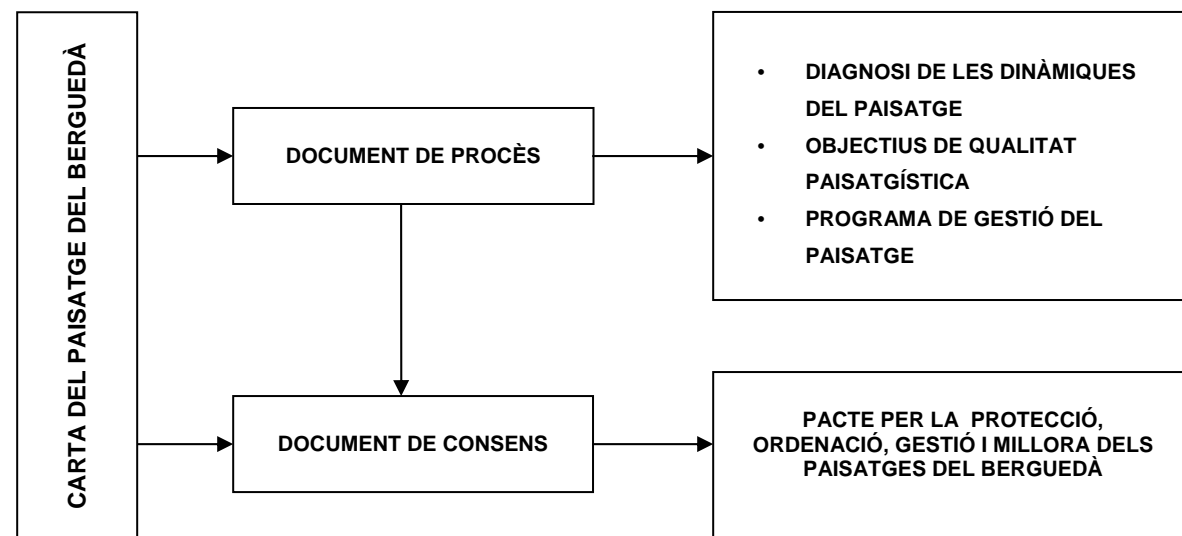
1. Que el reconeixement, l'ordenació i la protecció del paisatge com a **be d'interès públic col·lectiu** és una responsabilitat no només dels poders públics, sinó dels ciutadans i la resta dels agents socials i econòmics que actuen sobre el territori.
2. Que en qualsevol intervenció sobre el territori i en els diferents instruments existents o futurs per a la planificació i gestió del territori, s'haurà de tenir en compte el paisatge pel seu **caràcter integrador**.
3. Que els **poders públics** adopten el compromís d'establir les polítiques i les mesures concretes que permetin la millor protecció, gestió i ordenació dels paisatges del Berguedà.

ATÈS que la Llei de Paisatge de Catalunya ha regulat la figura de les **Cartes del Paisatge** com un instrument de concertació de les polítiques de paisatge, cal entendre el present document de consens de la Carta del Paisatge del Berguedà com un pacte a favor dels paisatges de la comarca. La Carta es un instrument voluntari de concertació entre els agents públics i privats del territori orientat a promoure la millora dels paisatges i la qualitat de vida de la comarca mitjançant l'establiment d'objectius de qualitat paisatgística, estratègies de gestió dinàmica del paisatge i proposta de mesures i accions territorials, urbanístiques i sectorials en vers al paisatge, amb l'objectiu principal de mantenir els valors dels paisatges berguedans.

La Carta del Paisatge del Berguedà es un "full de ruta" que ha de ser útil per elaborar el marc comú referencial que faciliti l'entesa i el consens entre els agents implicats en les transformacions i la gestió dels paisatges del Berguedà. Son els mateixos agents de la comarca els qui participen a través d'un procés de **mediació territorial** en les propostes i actuacions amb l'aplicació de noves conductes i pautes d'intervenció en el paisatge basades en el reconeixement del seu caràcter com a bé d'interès col·lectiu que

4. Que els **agents privats** signants de la Carta del Paisatge adopten els compromisos d'integració del paisatge en els seus respectius projectes i actuacions, implementant les mesures específiques per a la conservació dels paisatges del Berguedà.

ATÈS que d'acord amb el que estableix el Decret 343/2006, de 19 de setembre que desenvolupa la Llei de Paisatge de Catalunya, la Carta del Paisatge del Berguedà té els següents **continguts**:

1. La elaboració de la **Diagnosi de les dinàmiques del paisatge** s'ha orientat principalment a:

- Precisar les característiques fonamentals dels paisatges del Berguedà.
- Detectar les seves tendències de transformació i evolució.
- Enunciar les variables i agents associats a aquestes dinàmiques.
- Establir quins són els valors paisatgístics de les diferents subunitats de paisatge de l'Alt i Baix Berguedà.
- Determinar els impactes i riscos que comprometen el manteniment de la qualitat paisatgística de la comarca.
- Enunciar els reptes i oportunitats a assolir.

2. La definició dels **Objectius de qualitat paisatgística** s'ha orientat principalment a:

- Determinar les mesures generals de protecció i millora dels paisatges de la comarca d'acord amb els objectius de qualitat paisatgística definits a partir de les aspiracions de la població que manifesta com vol que siguin els seus paisatges.
- Concretar les actuacions prioritàries de millora del paisatge en àmbits paisatgísticament degradats.
- Definir els criteris paisatgístics que es recomana s'adoptin en els instruments de planificació territorial i sectorial.
- Definir els criteris paisatgístics que es recomana s'adoptin en els instruments de planificació urbanística i en les ordenances de paisatge.
- Elaborar un codi de bones pràctiques envers el paisatge destinat al sector agrari.
- Elaborar un codi de bones pràctiques envers el paisatge destinat al sector turístic.
- Dissenyar un espai de consulta ciutadana al web del Consell Comarcal del Berguedà que faciliti l'accés a la informació i documentació, fomenti la sensibilització, opinió i debat sobre els paisatges del Berguedà i dinamitzi i la participació ciutadana envers els temes de paisatge.

3. La realització del **Programa de gestió del paisatge** s'ha orientat principalment a:

- Concretar les estratègies generals a seguir per tal d'assolir cadascun dels objectius de qualitat paisatgística
- Determinar les accions específiques per a assolir cadascun dels objectius de qualitat paisatgística.
- Enunciar projectes pilot de millora del paisatge per tal de promoure la seva gestió dinàmica.
- Fixar responsabilitats a cadascuna de les parts signatàries de la Carta del Paisatge segons els compromisos establerts en aquest document.
- Establir un calendari d'actuacions.
- Estimar els mitjans i recursos econòmics disponibles i proposar línies de recerca de finançament (fons i ajuts existents, captació de patrocinis, incentius fiscals, etc.)

- g) Proposar guies practiques de gestió del paisatge.
- h) Proposar projectes de millora paisatgística.
- i) Impulsar els convenis de gestió del paisatge fonamentats en una nova cultura del territori basada en les intervencions consorciades entre les administracions públiques i els diferents sectors privats.
- j) Inventariar les iniciatives de custòdia del territori existents a la comarca i proposar algunes de noves.
- k) Crear un Premi de Paisatge de caràcter anual que estableixi un incentiu a les iniciatives privades de millora del paisatge tant en àmbits naturals, rurals, urbans o periurbans.
- l) Proposar la creació de la Comissió del Paisatge del Berguedà i la organització de la seva Oficina Tècnica.

Es per tot això que els sotasignants,

PACTEN

PRIMER.- PROTEGIR, ORDENAR, GESTIONAR I IMPULSAR POLÍTIQUES PER A LA MILLORA DELS PAISATGES DEL BERGUEDÀ.

Les parts signatàries de la present Carta del Paisatge del Berguedà es comprometen a:

1. **Protegir els paisatges de la comarca**, es a dir, impulsar polítiques i mesures de preservació del caràcter i la qualitat presents en els paisatges del Berguedà als quals s'atorguen un valor elevat sobre la base de la seva configuració natural o cultural distintiva. Aquesta protecció ha de ser activa i implicar mesures de manteniment per tal de preservar els trets significatius de la diversitat de paisatges del Berguedà.
2. **Ordenar els paisatges de la comarca**, es a dir, impulsar polítiques i mesures que permetin dur a terme el procés formal d'estudi, disseny i construcció pel qual es creen paisatges nous per tal de satisfer les aspiracions de les persones afectades. Aquest compromís implica la concepció de projectes de planificació adequats, més concretament en aquelles àrees més afectades per canvis i més

perjudicades. La finalitat d'aquests projectes de planificació serà redefinir de la millor manera possible els paisatges per tal que aquests esdevinguin harmònics i de qualitat.

3. **Gestionar els paisatges de la comarca**, es a dir, impulsar polítiques i mesures que, d'acord amb el principi de desenvolupament territorial sostenible, permeti dirigir els canvis causats per necessitats econòmiques, socials o ambientals. Aquestes mesures han d'estar compromeses amb l'organització del paisatge o els seus components. Cal que garanteixin un manteniment regular del paisatge i que aquest evolucioni en harmonia i de manera que satisfaci les necessitats econòmiques i socials. El plantejament de la gestió haurà de ser dinàmic i creatiu per tal de millorar la qualitat del paisatge sobre la base d'allò que espera la població.
4. Establir per a totes les **polítiques de paisatge**, l'èmfasi bàsic en que els principis i estratègies que han de servir de guia a les decisions de protecció, ordenació i gestió del paisatge vagin encaminades a desplegar el contingut del nou **Dret social** que tenen els ciutadans a gaudir d'un paisatge de qualitat.
5. Reconèixer i delimitar en el Catàleg del Paisatge i en el Pla Territorial Parcial de les Comarques Centrals les **unitats i subunitats del paisatge** de la comarca a partir de la delimitació establerta a la diagnosi de dinàmiques del paisatge que consta en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà.
6. Reconèixer i defensar els principals **valors dels paisatges** del Berguedà enumerats a la diagnosi de dinàmiques que consta en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà, i que es poden sintetitzar en els següents:

a) **Valors estètics:**

Relacionats amb la capacitat que té un paisatge per transmetre un determinat sentiment de bellesa, en funció dels significat i apreciació cultural que ha adquirit al llarg de la història, així com del valor intrínsec en funció dels colors, la diversitat, la forma, les proporcions, la escala, la textura i la unitat dels elements que conformen un paisatge.

b) Valors ecològics:

Relacionats amb els factors o elements que determinen la qualitat del medi natural i l'ambient.

c) Valors productius:

Estan relacionats amb la capacitat d'un paisatge per proporcionar beneficis econòmics, convertint els seus elements en recursos. La productivitat es pot obtenir a través d'activitats agrícoles i ramaderes, forestals, cinegètiques, turístiques. Industrials o mineres.

d) Valors històrics i arquitectònics:

Corresponen a les petjades més rellevants que l'ésser humà ha deixat en el paisatge al llarg de la història, com les tipologies constructives (molins, cabanyes, esglésies, etc.), tipologies d'assentament, centres històrics dels nuclis urbans o altres conjunts arquitectònics (colònies industrials), antigues estructures de la indústria de la mineria, estructures parcel·laries i els seus límits (marges, murs), sistemes d'infraestructures de contenció de sòl (terrasses i bancals), sistemes de rec autòctons, xarxa de camins públics, etc. No es tracta d'un inventari d'elements d'interès històric, sinó també d'espais o conjunts d'elements que es consideren amb valor paisatgístic des d'una perspectiva històrica.

e) Valors d'ús social:

Es relaciona amb la utilització que fa un individu o un determinat col·lectiu d'un paisatge per itineraris, oci, passeig, observació de panoràmiques (miradors, recorreguts turístics), llocs de trobada, educació ambiental, practica de l'esport o funcions terapèutiques.

f) Valors simbòlics i identitaris:

El valor identitari es correspon amb la identificació que un determinat col·lectiu sent amb un paisatge. Els dos valors – simbòlic i identitari – es refereixen a elements del paisatge o paisatges en el seu conjunt amb una gran càrrega simbòlica o identitaria per a la població local donat que s'estableix en ella relacions de pertinença a un lloc.

g) Valors religiosos i espirituals:

Corresponen a elements del paisatge o paisatges en el seu conjunt que es relacionen amb pràctiques i creences religioses.

h) Valors mitològics:

Fan referència a aquells elements del paisatge del Berguedà que tenen atribucions simbòliques col·lectives relacionades amb històries fantàstiques o llegendes.

7. Continuar amb els estudis d'identificació, diagnòsi i valorització dels paisatges del Berguedà per tal de que els òrgans competents puguin determinar les **Directrius de paisatge** en les diferents figures de planejament territorial, sectorial i urbanístic.
8. Impulsar les figures dels **Consortis** entre les administracions locals per dur a terme una millor gestió dinàmica dels paisatges del Berguedà. Fer real una nova cultura del territori basada en les intervencions mancomunades o consorciades entre les administracions públiques i els diferents sectors privats.
9. Promoure la redacció i signatura de **Convenis del paisatge** entre les diferents Administracions públiques i entitats privades amb finalitats de conservació, promoció o dinamització del paisatge.
10. Impulsar les iniciatives i els **Acords de custòdia del territori** entre propietaris privats i entitats de custòdia, per activar la gestió responsable des de la societat civil dels espais forestals, agraris i fluvials que conformen el paisatge del Berguedà.
11. Incorporar en el procés **d'Avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient** la dimensió de paisatge.
12. Considerar el **patrimoni rural** de la comarca com un factor clau de desenvolupament local sostenible i implicar a la població rural en els projectes per la seva valorització. En aquesta línia, repensar la relació entre lo urbà i lo rural en termes de complementarietat i no d'oposició.

En especial, els poders públics signants de la present Carta del Paisatge es comprometen a:

1. **Afavorir** l'evolució harmònica dels paisatges del Berguedà d'acord amb l'objectiu estratègic d'utilització racional del territori, de desenvolupament urbanístic sostenible i de funcionalitat dels ecosistemes i dels connectors ecològics.
2. **Garantir**, amb l'adopció de mesures de protecció del paisatge, el dret social dels ciutadans a viure en un entorn cultural i natural divers i de qualitat.
3. **Potenciar** el paisatge com un element de benestar individual i col·lectiu que, a més de valors estètics i ambientals, té una dimensió econòmica, cultural, social, patrimonial, identitària i espiritual.
4. **Avaluar** les conseqüències sobre els paisatges de qualsevol actuació d'ordenació i gestió del territori, així com els efectes del procés constructiu i urbanitzador sobre el paisatge.
5. **Cooperar** amb les diverses administracions públiques en l'elaboració de les polítiques de paisatge, en la elaboració dels instruments de planificació i en la execució de les mesures de gestió territorial i del paisatge.
6. **Promoure** la implicació de la iniciativa privada i fomentar la col·laboració de les empreses i dels agents econòmics, culturals i socials amb les diferents administracions públiques per tal d'impulsar actuacions, adoptar instruments i prendre conjuntament decisions sobre el paisatge de la comarca.
7. **Fomentar** la participació en les polítiques de paisatge dels agents socials, professionals i econòmics, especialment de les entitats culturals, les associacions de defensa de la natura, les entitats de custòdia del territori, els col·legis professionals, els centres universitaris i els representants de les organitzacions empresarials i sindicals.
8. **Mediar** per concretar estratègies i actuacions amb l'objectiu de conservar i mantenir els aspectes significatius o característics dels paisatges del Berguedà, guiar i harmonitzar les transformacions induïdes pels processos socials, econòmics i ambientals, així com impulsar actuacions de caràcter prospectiu amb l'objecte de mantenir, restaurar, millorar, modificar o regenerar els paisatges de la comarca.

En aquesta direcció, el Consell Comarcal del Berguedà, reitera el seu compromís com agent dinamitzador i mediador de la comarca, d'integrar els principis i objectius d'aquesta Carta a les actuacions públiques en matèria de paisatge en tots els seus àmbits competencials propiciant la col·laboració amb els agents privats.

8. **Sensibilitzar** a la ciutadania envers els paisatges de la comarca com a component important de la nostra identitat col·lectiva.
9. **Impartir** entre els centres educatius de la comarca la formació en matèria de paisatge, en el marc del Programa d'innovació educativa " Ciutat, Territori i Paisatge" endegat per la Generalitat de Catalunya, facilitant la tasca del professorat a partir de materials didàctics per ésser utilitzats com a materials de suport en l'acció educativa dins les àrees de ciències socials i de ciències naturals per tal de contribuir a l'actualització dels coneixements dels alumnes sobre la ciutat i el territori de la comarca, els processos urbans i l'ordenació del entorn, promovent la sensibilització envers el paisatge, com a component important del patrimoni natural i cultural del Berguedà

SEGON.- DESENVOLUPAR ELS OBJECTIUS DE QUALITAT PAISATGÍSTICA MITJANÇANT LA CONCRECIÓ PARTICIPATIVA PER PART DE LA POBLACIÓ DE LES ESTRATÈGIES GENERALS I LA REALITZACIÓ DE LES MESURES I ACTUACIONS QUE IMPULSIN LA GESTIÓ DINÀMICA DELS PAISATGES DEL BERGUEDÀ.

Els sotasignats assumeixen com a Objectius de qualitat paisatgística per als paisatges del Berguedà els que s'han determinat en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà i, amb les mesures i les actuacions adients per tal d'assolir-los es comprometen a:

1. **Impulsar els objectius de qualitat paisatgística** per tal de dinamitzar els paisatges de la comarca a partir de les aspiracions de la població que manifesta permanentment com vol que siguin els seus paisatges i que ens demanda assolir els següents objectius:

A. Objectius pels paisatges dels espais oberts

A.1 Pel Berguedà volem uns paisatges agraris i forestals de qualitat.

- a) Volem uns paisatges agraris vius on es mantinguin les pastures i els conreus.
- b) Volem uns paisatges forestals que mantinguin el seu caràcter, productiu i de manteniment de la biodiversitat segons els objectius de la seva ordenació.
- c) Volem uns paisatges on la gestió forestal es faci amb criteris de sostenibilitat i objectius paisatgístics compatibles amb criteris tècnics de sostenibilitat i millora dels espais.
- d) Volem afavorir la dinàmica natural dels paisatges montans.
- e) Volem uns paisatges agraris protegits de les dinàmiques urbanitzadores – en sentit ampli – i del pas d'infraestructures i, per tant, no fragmentats.
- f) Volem uns paisatges agraris endreçats i gestionats per la pròpia pagesia.
- g) Volem uns paisatges agraris que mantinguin el seu caràcter.
- h) Volem uns paisatges agraris productius, on hi hagi una vinculació entre el territori i el producte agro-ramader.
- i) Volem uns paisatges agraris no simplificats on existeixin marges, vores i bosquines intersticials.

A.2 Pel Berguedà volem un paisatge natural de qualitat

- a) Volem uns paisatges naturals vius, que repercuteixin positivament en el territori que els acull.
- b) Volem uns paisatges naturals amb una vegetació pròpia del domini biogeogràfic que els correspon.

- c) Volem uns paisatges naturals ben gestionats, amb l'objectiu d'assolir una adequada qualitat paisatgística.
- d) Volem uns paisatges on les àrees afectades pels incendis es recuperin amb vegetació pròpia de la zona i sempre sota criteris tècnics de idoneïtat i supervivència de les espècies forestals.
- e) Volem uns paisatges naturals on els indrets i/o elements ambientals més sensibles estiguin protegits. En aquest sentit, el Pla Especial del Parc Natural Cadí- Moixeró i el Pla de Millora del Paisatge del parc són eines eficients per a assolir aquest objectiu.
- f) Volem uns paisatges naturals que combinin el respecte per l'evolució i la dinàmica naturals amb el manteniment del patrimoni natural i dels valors culturals associats a aquest tipus de paisatges.

A.3 Pel Berguedà volem uns paisatges fluvials de qualitat.

- a) Volem uns paisatges d'aigua accessibles i que permetin el seu gaudi per part de la població.
- b) Volem uns cursos fluvials amb boscos de ribera ben conservats.
- c) Volem uns cursos fluvials que mantinguin el seu cabal ecològic, sobretot en els casos de rius regulats per preses i embassaments, o que tenen concessions de captació d'aigües.
- d) Volem una xarxa de drenatge natural del territori (rius, rieres, torrents, etc.) ben conservada i gestionada amb una vegetació i un paisatge de qualitat, de manera que desenvolupi les seves funcions ambientals i paisatgístiques.

A.4 Pel Berguedà volem uns paisatges de connectivitat ecològica de qualitat.

- a) Volem uns paisatges que mantinguin la continuïtat i, per tant, que no presentin fragmentació.
- b) Volem uns espais protegits que estiguin connectats paisatgísticament i ecològicament.
- c) Volem unes infraestructures, uns equipaments i uns creixements urbanístics que tinguin en compte la connectivitat ecològica i paisatgística del territori.
- d) Volem uns espais oberts que penetrin en les trames dels assentaments urbans dels pobles i ciutats.

A.5 Pel Berguedà volem unes edificacions rurals aïllades en els espais oberts de qualitat.

- a) Volem unes edificacions rurals que mantinguin els elements característics de l'arquitectura tradicional de la comarca.
- b) Volem unes granges i edificacions vinculades ben integrades en el paisatge.
- c) Volem unes edificacions i construccions rurals aïllades que no representin un impacte visual en el paisatge.
- d) Volem unes edificacions rurals aïllades amb qualitat estètica i adequades al paisatge en què s'insereixen.
- e) Volem unes edificacions rurals aïllades que no responguin a models importats i que, en la mesura del possible, segueixin la tradició de l'hàbitat rural popular del Berguedà, tot i que sense caure en la mera repetició banal de models arquitectònics.
- d) Volem que el paisatge dels espais oberts conservi el seu patrimoni arquitectònic i arqueològic que l'identifica.

B. Objectius pels paisatges patrimonials**B.1 Pel Berguedà volem uns paisatges patrimonials de qualitat.**

- a) Volem uns paisatges que mantinguin i transmetin a les generacions futures llurs valors històrics i patrimonials, així com la seva herència simbòlica i immaterial.
- b) Volem uns elements amb valor històric i simbòlic que consolidin la seva presència en el paisatge i la seva influència sobre el context social i cultural de l'àmbit territorial.
- c) Volem crear rutes dels paisatges naturals i culturals del Berguedà que relacionin els atractius culturals de la comarca amb els paisatges que els envolten.
- d) Volem uns paisatges que protegeixin de forma específica els arbres d'interès monumental i on s'estableixi una àrea perimetral de protecció d'aquests arbres, senyalitzada i condicionada.

B.2 Pel Berguedà volem uns paisatges patrimonials relacionats amb el Parc Fluvial de les Colònies del Llobregat de qualitat.

- a) Volem fer del Parc Fluvial de les Colònies del Llobregat un gran Parc patrimonial que sigui l'eix del nou model de desenvolupament territorial i turístic de la comarca.
- b) Volem un paisatge gestionat a partir de les propostes que s'estableixen en el Pla Director Urbanístic de les Colònies del Llobregat, amb participació de la ciutadania de la comarca, per tal que aquest espai fluvial de reconeguda vàlua torni a assolir, ara com a paisatge patrimonial, el caràcter dinàmic que ha estat sempre el signe d'identitat d'aquest territori.
- c) Volem un paisatge que preservi la qualitat ambiental pel conjunt del Parc Fluvial i permeti una bona convivència entre els usos residencials, d'activitat econòmica i turístics.

- d) Volem que el Parc Fluvial de les Colònies del Llobregat sigui declarat Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO.
- e) Volem recuperar la memòria històrica al voltant de l'activitat tèxtil i el món de les colònies industrials del Baix Berguedà fent que els vestigis que aquesta ha deixat sobre el paisatge es puguin llegir en positiu com a trets essencials que identifiquen i distingeixen la nostra comarca.

B.3 Pel Berguedà volem uns paisatges patrimonials miners de qualitat.

- a) Volem fer del paisatge de la mineria del Berguedà un Parc patrimonial que contribueixi al model de desenvolupament territorial i turístic de la comarca.
- b) Volem recuperar la memòria històrica al voltant de l'activitat minera al Berguedà fent que els vestigis que aquesta ha deixat sobre el paisatge es puguin llegir en positiu com a trets essencials que identifiquen i distingeixen la nostra comarca.

B.4 Pel Berguedà volem perspectives paisatgístiques de qualitat.

- a) Volem un territori que mantingui perspectives paisatgístiques de qualitat.
- b) Volem el condicionament de miradors que permetin gaudir del paisatge
- c) Volem un paisatge amb referents visuals i identitaris.

C. Objectius pels paisatges dels assentaments urbans residencials

C.1 Pel Berguedà volem uns assentaments urbans residencials de qualitat.

- a) Volem uns assentaments urbans compactes i amb fronteres nítides en el paisatge.

- b) Volem unes extensions urbanes que es dimensionin en relació al seu paisatge preexistent.
- c) Volem uns paisatges urbans compactes, amb una densitat edificatòria adequada, que permeti l'existència d'espais oberts dins de les trames urbanes.
- d) Volem uns paisatges urbans diversos, que admetin l'evolució arquitectònica i urbanística, tot preservant els valors paisatgístics dels teixits preexistents, de manera que s'incrementi la riquesa patrimonial global dels espais urbans.
- e) Volem uns paisatges urbans endreçats i harmònics.

C.2 Pel Berguedà volem uns accessos als nuclis urbans de qualitat.

- a) Volem uns accessos als nuclis urbans ordenats paisatgísticament i que facilitin la transició harmònica entre els espais oberts i els paisatges urbans.
- b) Volem uns accessos que reforcin el caràcter i la identitat dels nuclis urbans als quals estan vinculats.
- c) Volem uns accessos als nuclis que utilitzin l'arbrat en la definició dels espais i en la potenciació de les perspectives urbanes.

D. Objectius pels paisatges associats a les infraestructures

D.1 Pel Berguedà volem uns paisatges associats a les infraestructures lineals de comunicació de qualitat.

- a) Volem unes vies de comunicació lineals que no malmetin la connectivitat paisatgística, ecològica i social del territori.
- b) Volem unes vies de comunicació lineals integrades paisatgísticament a l'entorn i amb un aspecte adequat.

- c) Volem la revegetació dels talussos amb espècies autòctones o ben adaptades a les condicions climàtiques del lloc.
- d) Volem unes vies de comunicació lineals que permetin el gaudi del paisatge pel qual transiten amb miradors i àrees d'estada condicionats.
- e) Volem una publicitat i una senyalització viària urbana que apliqui criteris de localització, de jerarquització i de tipologia adequada de senyals de forma integrada al paisatge.

D.2 Pel Berguedà volem uns paisatges associats a altres infraestructures i serveis tècnics de qualitat.

- a) Volem uns paisatges que minimitzin al màxim les interferències provocades pel pas de les esteses de línies elèctriques.
- b) Volem uns paisatges on s'excloquin les infraestructures de serveis tècnics dels trams d'interès paisatgístic preferent de les carreteres i dels llocs d'interès ambiental de les vores dels llits fluvials.

D.3 Pel Berguedà volem uns paisatges associats als equipaments comunitaris de qualitat.

- a) Volem uns paisatges on els equipaments comunitaris evitin ubicar-se el paratges d'interès ambiental i paisatgístic.
- b) Volem que les orientacions i els volums de les edificacions dels equipaments comunitaris es projectin de forma que minimitzin el seu impacte en el perfil escènic dels nuclis urbans, o bé de forma que el reforci intencionadament.

E. Objectius pels paisatges de les activitats econòmiques

E.1 Pel Berguedà volem uns paisatges on s'ubiquen activitats industrials i econòmiques de qualitat.

- a) Volem uns polígons industrials i unes àrees d'activitat econòmica que, tant per la seva ubicació com per l'aspecte de les seves naus i edificis, no impliquin una interferència visual significativa amb l'entorn.
- b) Volem uns polígons industrials i unes àrees d'activitat econòmica que permetin la connectivitat paisatgística del territori.
- c) Volem uns polígons industrials i unes àrees d'activitat econòmica amb qualitat paisatgística intrínseca, pel que fa a les edificacions, la xarxa viària interna i les zones verdes que les envolten.
- d) Volem un paisatge en que els polígons industrials i les àrees d'activitat econòmica estiguin concentrats, i no dispersos en el territori.
- e) Volem evitar que les noves localitzacions de polígons industrials i àrees d'activitat econòmica es localitzin a prop de miradors, indrets amb visibilitat i alta freqüentació.
- f) Volem que els polígons i àrees d'activitat econòmica de nova creació apliquin criteris d'integració paisatgística en relació al seu emplaçament, orientin les construccions en els llocs amb menys impacte en el perfil escènic de l'horitzó, seleccionin materials de recobriments poc reflectants i utilitzin vegetació en la seva ordenació.

F. Objectius pels paisatges dels espais periurbans

F.1 Pel Berguedà volem uns paisatges on hi son presents les activitats extractives de qualitat.

- a) Volem eliminar les instal·lacions industrials de la mineria a cel obert que no siguin un element patrimonial que contribueix a la lectura dels vestigis d'aquesta activitat sobre el paisatge de la comarca.

- b) Volem unes pedreres que acompleixin uns criteris paisatgístics al llarg del seu període d'exploració.
- c) Volem unes activitats extractives que, finalitzada l'exploració, redueixin el seu impacte paisatgístic.
- d) Volem unes activitats extractives que assumeixin una funció en el paisatge de l'àmbit territorial on s'insereixin.

F.2 Pel Berguedà volem uns paisatges on hi son presents els càmpings i altres instal·lacions turístiques de qualitat.

- a) Volem una millor integració dels càmpings en el paisatge a partir de l'augment de la massa arbòria dins del seu recinte i de la creació de tanques vegetals al voltant seu.
- b) Volem unes instal·lacions turístiques ben integrades en el paisatge.
- c) Volem evitar la localització indiscriminada de les àrees de dipòsit de caravanes, i que aquestes en la seva ubicació idònia s'integrin en el paisatge.

F.3 Pel Berguedà volem uns paisatges on hi son presents els horts familiars de qualitat.

- a) Volem una millor ordenació i integració paisatgística dels horts familiars.
- b) Volem la eliminació de les barraques, tanques, bidons per emmagatzemar l'aigua i altres elements que proliferen de forma espontània en els horts familiars.
- c) Volem una gestió dels horts familiars amb serveis comuns, que adopti criteris d'integració ambiental i paisatgística pel seus elements construïts i de traçat parcel·lari.

- 2. **Executar les mesures generals de protecció i millora dels paisatges** de la comarca d'acord amb els objectius de qualitat paisatgística definits en la present Carta del Paisatge, a partir de les aspiracions de la població que manifesta permanentment com vol que siguin els seus paisatges.
- 3. **Executar les actuacions prioritàries de millora del paisatge** en àmbits paisatgísticament degradats.

TERCER.- IMPLEMENTAR CRITERIS PAISATGÍSTICS EN EL PLANEJAMENT TERRITORIAL I SECTORIAL A LA COMARCA DEL BERGUEDA

Els sotassignants assumeixen amb caràcter indicatiu i sense vinculació normativa els criteris paisatgístics generals i específics que s'han determinat en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà i es comprometen a tenir en compte aquests criteris en el planejament territorial i sectorial en els termes següents:

- 1. S'integrarà la component paisatge en tots els processos de planejament territorial i sectorial sota una perspectiva de **desenvolupament territorial sostenible**.
- 2. Es conservarà i millorarà la **qualitat del paisatge** en la totalitat de la comarca del Berguedà.
- 3. Es tindran en compte els criteris paisatgístics definits en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà per la redacció de les **Directrius de Paisatge del Pla Territorial Parcial de les Comarques Centrals** i en els **Plans Territorials Sectorials** que s'elaborin.
- 4. Es tindran en compte els criteris paisatgístics definits en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà en totes les polítiques sectorials culturals, ambientals, agrícoles, socials, econòmiques, així com qualsevol altres polítiques amb possible impacte directe o indirecte sobre el paisatge.

QUART.- IMPLEMENTAR CRITERIS PAISATGÍSTICS GENERALS EN EL PLANEJAMENT URBANÍSTIC A LA COMARCA DEL BERGUEDÀ

Els sotasignants assumeixen amb caràcter indicatiu i sense vinculació normativa els criteris paisatgístics generals i específics que s'han determinat en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà i es comprometen a tenir en compte aquests criteris en el planejament urbanístic i en les ordenances municipals en els termes següents:

1. S'integrarà la component paisatge en tots els processos de planejament urbanístic sota una perspectiva del **desenvolupament urbanístic sostenible**.
2. Es conservarà i millorarà la **qualitat del paisatge** en la totalitat del territori (ja sigui natural, rural, urbà o periurbà) del terme de cada municipi del Berguedà.
3. Es tindran en compta els criteris paisatgístics definits en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà per la redacció dels **Plans Directors Urbanístics**, els **Plans d'Ordenació Urbanística Municipal**, els **Plans Parciais Urbanístics**, els **Plans Especials Urbanístics** i els **Plans de Millora Urbana**.
4. Es tindran en compta els criteris paisatgístics definits en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà per la redacció dels **Projectes d'Urbanització**.
5. Es tindran en compta els criteris paisatgístics definits en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà per la redacció dels **Catàlegs de Bens Protegits**.
5. Cada Ajuntament, en tant no s'aprovin els instruments de planejament territorial, es compromet a detectar els punts estratègics, els espais més vulnerables i fràgils del paisatge del seu terme municipal per tal d'actuar de forma prioritària i establir **mesures correctores** immediates per mantenir, regenerar i millorar el paisatge de referència.
6. Es tindrà especial cura en preservar els **espais agraris** del Berguedà del procés urbanitzador i aplicar les figures legals de protecció més adients.

7. El Consell Comarcal redactarà una **Ordenança de paisatge** tipus per tal que sigui adoptada per qualsevol municipi del Berguedà.

CINQUÈ.- ADOPTAR EL CODI DE BONES PRÀCTIQUES AGRÀRIES PER A LA PRESERVACIÓ I MILLORA DELS PAISATGES DEL BERGUEDÀ

Les parts signatàries de la present Carta del Paisatge del Berguedà es comprometen a seguir el Codi de bones pràctiques agràries per a la preservació dels paisatges del Berguedà determinat en el document de procés de la Carta del Paisatge.

SISÈ.- ADOPTAR EL CODI DE BONES PRÀCTIQUES TURÍSTIQUES PER A LA PRESERVACIÓ I MILLORA DELS PAISATGES DEL BERGUEDÀ

Les parts signatàries de la present Carta del Paisatge del Berguedà es comprometen a seguir el Codi de bones pràctiques turístiques per a la preservació dels paisatges del Berguedà determinat en el document de procés de la Carta del Paisatge.

SETÈ.- DESENVOLUPAR EL PROGRAMA DE GESTIÓ DEL PAISATGE

Els sotasignants es comprometen a desenvolupar el Programa de Gestió del Paisatge establert a la diagnosi de dinàmiques del paisatge que consta en el document de procés de la Carta del Paisatge del Berguedà en els termes següents:

1. Seguir les **Estratègies generals** establertes per tal d'assolir cadascun dels objectius de qualitat paisatgística.
2. Dur a terme les **Accions específiques** per a assolir cadascun dels objectius de qualitat paisatgística.
3. Iniciar **Projectes pilot de millora del paisatge** per tal de promoure la seva gestió dinàmica.

4. Complir amb les responsabilitats de cadascuna de les parts signatàries de la Carta del Paisatge segons els compromisos establerts en el Programa de gestió d'acord amb el **Calendari d'actuacions** establert.
5. Cercar el finançament (fons i ajuts existents, captació de patrocinis, incentius fiscals municipals, etc.) necessari per nodrir el **Fons per a la gestió dels paisatges del Berguedà**.
6. Redactar les **Guies practiques de gestió del paisatge**.
7. Redactar i executar els **Projectes de millora paisatgística**.
8. Redactar i signar **Convenis de gestió del paisatge** per tal de potenciar actuacions mancomunades i consorcis per a dur a terme projectes territorials de caràcter supramunicipal.
9. Impulsar les iniciatives de **Custodia del territori** existents a la comarca i incentivar-ne de noves a partir de promoure tot tipus d'acords i contractes de custòdia del territori per tal d'implicar als propietaris privats i a les entitats de custòdia (Fundacions i Associacions sense ànim de lucre) en la conservació i gestió responsable del territori.

VUITÈ.- FOMENTAR MESURES DE CONSCIENCIACIÓ, FORMACIÓ, EDUCACIÓ I DIFUSIÓ DE LA DIVERSITAT PAISATGÍSTICA DEL BERGUEDÀ I ELS SEUS VALORS.

Les parts signatàries de la present Carta del Paisatge del Berguedà es comprometen a:

1. Aprofundir en la conscienciació, formació i educació dels ciutadans i de la societat civil en el seu conjunt en els valors socio-ambientals, en la percepció dels seus paisatges immediats i en fórmules de participació pública i de **mediació territorial**.
2. Dissenyar i mantenir actualitzat un **Espai d'opinió ciutadana al web** del Consell Comarcal del Berguedà que faciliti l'accés a la informació i documentació,

fomenti la sensibilització, opinió i debat sobre els paisatges del Berguedà i dinamitzi i la participació ciutadana envers els temes de paisatge.

3. Participar en el **Programa d'innovació educativa** " Ciutat, Territori i Paisatge" endegat per la Generalitat de Catalunya per l'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria (ESO).
4. Convocar un **Premi de Paisatge** amb caràcter anual que serveixi com un incentiu a les iniciatives privades de millora del paisatge tant en àmbits naturals, rurals, urbans o periurbans a la comarca del Berguedà.

NOVÈ.- CREAR LA COMISSIÓ DEL PAISATGE DEL BERGUEDÀ COM A INSTRUMENT D'INTERVENCIÓ, COOPERACIÓ, PARTICIPACIÓ, MEDIACIÓ I COMUNICACIÓ DE LES POLÍTIQUES I LES ACTUACIONS SOBRE EL PAISATGE DEL BERGUEDÀ.

El Consell Comarcal del Berguedà es compromet a:

1. Crear la **Comissió del Paisatge del Berguedà** com a instrument de participació de les administracions públiques conjuntament amb els agents econòmics, socials, culturals i ambientals de la comarca per dinamitzar el debat, mediar entre els diferents interessos existents sobre el territori i que afectin a la seva dimensió paisatgística, fer propostes i dur a terme el seguiment de les polítiques i actuacions sobre el paisatge al Berguedà.

S'estableix com a seu de la Comissió les dependències del Consell Comarcal.

2. El Consell Comarcal del Berguedà es dotarà d'una **Oficina Tècnica de Paisatge** que tindrà com a funcions principals:
 - a) La assistència tècnica a la Comissió del Paisatge del Berguedà.
 - b) La promoció de projectes d'intervenció i gestió del paisatge de caràcter supramunicipal.
 - c) La col·laboració i assessorament als municipis i entitats de la comarca en matèria de paisatge.

- d) La sensibilització de la població en el desenvolupament del dret social a gaudir d'un paisatge de qualitat
 - e) La promoció a les escoles de la educació i el coneixement dels paisatges del Berguedà.
 - f) L'assistència i formació als professionals en les matèries relacionades amb el paisatge.
 - g) La difusió i comunicació adreçada al conjunt de la ciutadania dels avanços en matèria de protecció i gestió del paisatge.
3. Es crearà un **Fons per a la gestió dels paisatges del Berguedà** que amb aportacions públiques i privades dotarà de recursos econòmics a les funcions de la Comissió del Paisatge i de la Oficina Tècnica.
 4. Anualment tant la Comissió del Paisatge del Berguedà com la Oficina Tècnica elaboraran i presentaran al Consell Comarcal una **memòria** del balanç econòmic i de les activitats realitzades durant l'exercici.

DESÈ.- FOMENTAR I DESENVOLUPAR EN TOTS ELS SEUS ASPECTES LA IDEA FORÇA QUE DETERMINA QUE ELS PAISATGES DEL BERGUEDÀ SÓN EL PRINCIPAL RECURS TURÍSTIC DE LA COMARCA I UN ELEMENT FONAMENTAL PEL DESENVOLUPAMENT LOCAL.

Les parts signatàries de la present Carta del Paisatge del Berguedà es comprometen a:

1. Desenvolupar i executar totes les accions del **Pla de Foment Turístic**.
2. Potenciar **l'agroturisme i el turisme rural**.
3. Incentivar el coneixement dels aliments de la comarca i potenciar la vinculació entre la **gastronomia de qualitat** i els paisatges d'on s'obtenen els seus productes. En aquesta direcció, donar a conèixer i recuperar les receptes culinàries tradicionals de la comarca.
4. Crear una **Marca turística de qualitat** per a la comarca lligada la recurs que suposa el paisatge.

5. Promocionar els paisatges del Berguedà com el principal **recurs turístic** de la comarca i com un dels elements fonamentals pel **desenvolupament local**.
6. Desenvolupar una **xarxa de punts d'observació** dels paisatges del Berguedà.
7. Desenvolupar els **valors intangibles** del paisatge.
8. Implicar als artistes plàstics, escriptors, músics, arquitectes, professionals dels medis audiovisuals i publicitaris, per tal que aportin una mirada renovada sobre els paisatges tradicionals de la comarca i una **interpretació contemporània** dels nous paisatges del Berguedà.
9. Fer **exposicions** permanents a l'aire lliure que ajudin a interpretar els paisatges del Berguedà.
10. Implicar al conjunt dels mitjans de comunicació per tal que facin una tasca de **divulgació** dels valors dels paisatges del Berguedà i una àmplia **difusió** de les actuacions que es realitzin per a la dinamització i dels projectes de gestió del paisatge.
11. Centrar l'activitat turística al voltant dels **recursos paisatgístics** de la comarca.

I en prova d'absoluta conformitat amb els pactes i compromisos en favor dels paisatges del Berguedà, que compte aquest document, signen la present Carta del Paisatge, en el lloc i data indicats en l'encapçalament les següents institucions, organismes i entitats:

A. ADMINISTRACIÓ LOCAL

SRA. MONTSERRAT RIBERA I PUIG
PRESIDENTA DEL CONSELL COMARCAL DEL BERGUEDÀ

IL.LM. SR. ESTEVE TERRADES I YUS
DIPUTAT DELEGAT EN MATERIA DE TURISME
DIPUTACIÓ DE BARCELONA

IL.LMA SRA. Mª CARME BOIXADER I MONTANYÀ
ALCALDESSA DE L'AJUNTAMENT DE CAPOLAT

IL.LM SR. VICENÇ CASAFONT I TRASERA
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT D'AVIÀ

IL.LM SR. SERAFÍ COSTA I BARNIOL
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE CASSERRES

IL.LM SR. NICOLÁS VISO I ALAMILLOS
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE BAGÀ

IL.LM SR. PERE MASSANA I ROTA
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE CASTELL DE L'ARENY

IL.LM SR. RAMON CAMPS I ROCA
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE BERGA

IL.LM SR. JOSEP ORRIOLS I COCH
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE CASTELLAR DE N'HUG

IL.LM SR. JOAN ROMA I CUNILL
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE BORREDÀ

IL.LM SR. RAMON CABRA I MALARET
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE CASTELLAR DEL RIU

IL.LM SR. FERRAN CIVIL I ARNABAT
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE CERCS

IL.LM SR. JOSEP COROMINAS I ARNAU
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE GÓSOL

IL.LM SR. MARTÍ ROSELL I MACIÀ
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE L'ESPUNYOLA

IL.LMA. SRA. MONTSERRAT RIBERA I PUIG
ALCALDESSA DE L'AJUNTAMENT DE GUARDIOLA DE BERGUEDÀ

IL.LM SR. JOSEP GUIXÉ I SANCLIMENTS
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE FÍGOLS

IL.LM SR. JOSEP VILAR I TRSTANY
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE MONTCLAR DEL BERGUEDÀ

IL.LM SR. RAMON COSTA I GUINÓ
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE GIRONELLA

IL.LM SR. JOSEP Mª COROMINAS I REIG
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE MONTMAJOR

IL.LM SR. JOAN TOR I TOMÀS
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE GISCLARENY

IL.LM SR. JAUME CASALS I PONT
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE LA NOU DE BERGUEDÀ

IL.LM SR. MARTÍ COROMINAS I ESCLUSA
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE OLVAN

IL.LM SR. JOSEP PICAS I BOIX
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE SALDES

IL.LMA. SRA. Mª CARMÉ ROSELL I ESPEL
ALCALDESSA DE L'AJUNTAMENT DE LA POBLA DE LILLET

IL.LM SR. RAMON VILALTA I CLOTET
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE SANT JAUME DE FRONTANYÀ

IL.LM SR. SATURNINO DOMÍNGUEZ I VINAGRE
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE PUIG-REIG

IL.LM SR. JOAN SOLÉ I SOLANO
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE SANT JULIÀ DE CERDANYOLA

IL.LMA. SRA. Mª ANTÒNIA RAURELL I PI
ALCALDESSA DE L'AJUNTAMENT DE LA QUAR

IL.LM SR. JOSEP COSTA I GARET
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE SANTA MARIA DE MERLÉS

IL.LM SR. JOAN PONT I COSTA
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE SAGÀS

IL.LM SR. FRANCESC X. HUGUET I MARZAL
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE VALLCEBRE

IL.LM SR. RAMON COMELLAS I SERRAT
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE VILADA

SR. JOAN GANYET I SOLÉ
DIRECTOR GENERAL D'ARQUITECTURA I PAISATGE
DEPARTAMENT DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES
GENERALITAT DE CATALUNYA

IL.LM SR. LLUÍS TORRENTÓ I CALMET
ALCALDE DE L'AJUNTAMENT DE VIVER I SERRATEIX

SR. JULI ESTEBAN I NOGUERA
DIRECTOR DEL PROGRAMA DE PLANEJAMENT TERRITORIAL
DEPARTAMENT DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES
GENERALITAT DE CATALUNYA

B. DEPARTAMENTS DE LA GENERALITAT

SR. JOAN CARLES VILALTA I SERRANO
DIRECTOR GENERAL DE TURISME
DEPARTAMENT D'INNOVACIÓ, UNIVERSITATS I EMPRESA
GENERALITAT DE CATALUNYA

SR. JOAN PALLISÉ I CLOFENT
DIRECTOR GENERAL DEL MEDI NATURAL
DEPARTAMENT DE MEDI AMBIENT I HABITATGE
GENERALITAT DE CATALUNYA

SR. JOSEP PRAT I FORNELL
CAP DE L'OFICINA COMARCAL DEL BERGUEDÀ
DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, ALIMENTACIÓ I ACCIÓ RURAL
GENERALITAT DE CATALUNYA

SR. FERRAN CIVIL I ARNABAT
PRESIDENT DEL CONSORCI DE LA RUTA MINERA

SR. JOSEP Mª CARRETÉ I NADAL
DIRECTOR GENERAL DE PATRIMONI CULTURAL
DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ
GENERALITAT DE CATALUNYA

SRA. MONTSERRAT RIBERA I PUIG
PRESIDENTA DEL CONSORCI DEL PARC FLUVIAL DEL LLOBREGAT

**C. ORGANISMES I ENTITATS SIGNANTS DEL CONVENI DE COL.LABORACIÓ DEL
PLA DE FOMENT TURÍSTIC DEL BERGUEDÀ:**

SR. RAMON CAMPS I ROCA
PRESIDENT DEL CONSORCI DE FORMACIÓ I INICIATIVES CERCS-BERGUEDÀ

SRA. MONTSERRAT RIBERA I PUIG
PRESIDENTA DEL CONSORCI DE TURISME DE L'ALT BERGUEDÀ

SR. ENRIC MONTAÑA I TRISTANY
PRESIDENT DE LA DELEGACIÓ AL BERGUEDÀ DE LA CAMBRA OFICIAL DE COMERÇ, INDÚSTRIA I
NAVEGACIÓ DE BARCELONA

SR. ANTONI BARAT
PRESIDENT DEL GREMI COMARCAL D'HOTELERIA I TURISME DEL BERGUEDA

SRA. CARMEN SALLÉS
PRESIDENTA DE L'ASSOCIACIÓ D'AGROTURISME DEL BERGUEDA

D. RESPONSABLE DE RUTES TURÍSTIQUES :

SR. JOAN PONS I PORTA
PRESIDENT DEL CONSELL REGULADOR DEL CAMÍ DELS BONS HOMES